

μέ σεβασμόν καί εὐγνωμοσύνην τὸ ὄνομα τῆς κ. Να-
θαλίας Σούτσου, ιδρυτρίας τοῦ καταστήματος.

* *

Ὁκτ. 6. 96.

Χθὲς μέσα εἰς τὸ μουσεῖον τὸ ἀρχαιολογικόν, μέ
τὴν συντροφικὰ θεῶν καὶ ἡμιθέων, ἡσθάνθη ἐκείνην
τὴν ὑπερφάνειαν καὶ τὴν ἀγάπην πρὸς τὴν ὀκνηρίαν,
τὴν ὅποιαν αἰσθάνονται οἱ πλοῦσοι κληρονόμοι γο-
νέων πολὺ ἐργασθέντων.

Τὰ ἔργα τῶν προγόνων μας, τὰ ἐσεβάσθησαν οἱ
αἰῶνες καὶ ἀπ' ἄκρου εἰς ἄκρον τῆς γῆς, φθάνει ἡ ἀ-
κτίς τῶν φωτεινῶν ἀκτίνων τῆς δόξης των ἢ
καλλίτερα τῆς δόξης μας.

Καὶ ἐνῷ τὰ ἐθαύμαζα ὅλα καὶ μοῦ ἐφαίνοντο τόσῳ
πικραμένα τὰ μαρμάρια ἐκεῖνα χεῖλη, ἐξῆλθον ζα-
λισμένη ἐνθουσιασμένη καὶ ἀναζητούσα χεῖλη μει-
διῶντα, τὰ ὅποια δὲν ἦτο δυνατόν βέβαια νὰ εὑρῶ εἰς
τὸ πρόσωπον τοῦ συναδέλφου μου κ. Γρουπάρη· ἀλλὰ τὰ
ὅποια ἀνεύρον ποῦ νομίζετε; Ἄ... τὸ γράφω μέ ὑ-
περφάνειαν μέ χαρὰν ἀνυπόκριτον... Εἰς τὸ ἐργαστή-
ριον τοῦ κ. Φιλιππώτη τοῦ γλύπτου. Γελᾷ μέ εὐδαι-
μονίαν, γελᾷ χωρὶς νὰ πονῇ, διότι δὲν τοῦ ἔμαθον ὅτι
ὁ γέλως τελειώνει πάντοτε μέ δάκρυα, γελᾷ γελᾷ τὸ
παιδάκι τοῦ κ. Φιλιππώτη, τὸ ὅποιον παίρνει τὸ λου-
τρόν του. Ἐνα παιδάκι ὡραῖο, παχουλὸ, ὅχι ἀπὸ μάρ-
μαρον, ἀλλ' ἀπὸ ἀφρόν πλάσμενον· σὰς χαμογελᾷ καὶ
σὰς μεταδίδει τὴν ἀγγελικὴν γαλήνην του.

Ἄν σπάνια λυποῦμαι ποῦ εἰμαι πτωχὴ, ἢ χθεσι-
νὴ ἡμέρα μοῦ ἐνθύμισε τὴν πτώχεια μου ἀκόμη πε-
ρισσότερον.

Νὰ μὴν ἔχω ἐκατομμύρια νὰ πληρώω τοὺς καλ-
λιτέχνους, νὰ μὴ ἐργάζονται κατὰ παραγγελίαν διὰ
τὴν προτομὴν τῆς δεινῆ κυρίας χρυσοκασκάρειας καὶ
διὰ τὴν προτομὴν τοῦ τᾶδε κ. ἀγριανθρώπου, ὁ ὁ-
ποῖος ἐνῷ ἦτο τόσον ἀντιπαθητικὸς ζωντανός, τώρα
ἐννοεῖ νὰ ἐξακολουθῇ νὰ μᾶς δεικνύῃ τὸ πρόσωπόν
του ἀπὸ τοῦ ὕψους ἐνὸς τάφου.

Ὁ κ. Φιλιππώτης ὁ μετρίδερων καλλιτέχνης τοῦ
Ἰσραὴ καὶ τοῦ θεριστοῦ τώρα ἐργάζεται εἰς νέον ἔργον.

Ὁ ἀθλητὴς τοῦ μέ τοὺς νευρώδεις βραχίονας θὰ
γεῖναι ἔργον ἐξοχόν· ἀλλ' ἐμεῖ θὰ μέ μαγεύη πάντοτε
τὸ μειδιάμα τὸ ζαχαρένιο, τοῦ λουσιμένου παιδιοῦ.

Ἀθῆναι

ΑΔΕΞΑΝΔΡΑ ΠΑΠΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ.

ΜΟΤΟ ΠΕΡΡΕΤΥΟ

Ἱστορία ἢ παραμῦθι; . . .

Σὰς ἑταγέ ποτε νὰ ζήσετε σὲ κανένα χωριό, ὅπου
ἦλθατε γιὰ πρώτη φορὰ πρὶν ἀπὸ δυὸ μέρες, κοντὰ
στὰ ξημερώματα, κουρασμένος, πεινασμένος καὶ πε-
θιμένος ἀπὸ τὴ νύστα;

Φθάνοντας δὲν εἶδατε τίποτα, φάγατε ὅπως ὅπως
καὶ τὸ πῆρατε δίπλα χωρὶς νὰ καλοξετάσετε ἂν
τὸ προσκεφάλι εἶναι μαλακὸ ἢ σκληρὸ, ἀψιλὸ ἢ χα-
μηλὸ. Ὅταν ξυπνήσατε, κόντευε νὰ νυχτώσῃ· φά-
γατε μέ περισσότερη ὄρεξιν, εἶπατε δυὸ λόγια μέ
τὸν ἀγαθὸ ἄνθρωπο ποῦ σὰς φιλοξένησε καὶ ξανα-
κοιμηθήκατε.

Κι ὅταν τὴν ἄλλη μέρα βγήκατε στὸ δρόμο—
ἐσεῖς ποῦ δὲν προφθάσατε νὰ διῆτε παρὰ δυὸ τρία
καλυβόσπητα σὲ ἓνα ὁ θεὸς νὰ τὸν κάμῃ δρόμο—καὶ
φθάσατε στὸ πρῶτο ὕψωμα ἀπὸ τὸ ὁποῖο γυρῆσατε ν'
ἀποχαιρετίσετε τὸ φτωχὸ χωριὸ ποῦ σὰς φιλοξένησε,
ὅπως μπόρεσε, εἶδατε ἀπὸ τὰ μακρὰ τὸ πιὸ χαρι-
τωμένο, τὸ πιὸ γελαστὸ χωριουδάκι, τοῦ ὁποῖου τὰ
καθάρια σπιτάκια σὰς χαμογελοῦσαν ἀνάμεσα ἀπὸ
τὰ δέντρα, σὰ νὰ σὰς χαιρετοῦσαν κ' ἐκεῖνα, σὰ νὰ
σὰς ξαναπροσκαλοῦσαν, νὰ πᾶτε ἐκεῖ νὰ περάσετε
ὀλόκληρη τὴ ζωὴ σας, μέ τὴ γλυκεῖα ὑπόσχεση πῶς
ὁ τάφος κάτω ἀπὸ ἐκεῖνα τὰ δέντρα εἶναι γειτονιὰ
μέ τὸ λίκνο, τόσῳ ἢ ζωὴ περνᾷ χαριτωμένα καὶ
φαίνεται σύντομη. Τὸ κυττάζετε, τὸ κυττάζετε
καὶ λέτε μέσα σας:

«Δὲν θὰ πρόφθασα νὰ τὸ καλοδιῶ· αὐτὸ εἶναι
ἐπίγειος παρὰδεισος· ἢ μήπως δὲν εἶναι τὸ ἴδιο, αὐ-
τὸ τὸ χωριὸ ποῦ βλέπω, μ' ἐκεῖνο ὅπου πέρασα κάμ-
ποσες ὥρες πληκτικῆς;»

Τὸ ἴδιο! τὸ ἴδιο! μέ λίγη ἀπόστασι ἀνάμεσά
σας καὶ μέ τὴν ἀντιφατικὴν ἀνάμνησιν...

Ἀπαράλλαχτα καὶ μέ τὰ περασμένα μας· ὅσω ἢ
ἀπόστασι ποῦ μᾶς χωρίζει ἀπὸ αὐτὰ μεγαλόνει,
τόσῳ τὰ βλέπουμε διαφορετικὰ καὶ καταντᾷ στὸ
τέλος νὰ ἀμφιβόλλουμε ἂν τὰ περασμένα ἐκεῖνα εἶναι
ἀληθινὰ δικὰ μας ἢ ἂν τὰ γενεῖ ἢ φαντασίαι...

Ἀπαράλλαχτα τὴν παθαινῶ κ' ἐγὼ τώρα μέ τὴν
ἱστορίαν ποῦ θελω νὰ σὰς διηγηθῶ. Ἄν καὶ δὲν πέρα-
σε ἀπὸ τότε πολὺς καιρὸς, ὅμως ρωτῶ τὸν ἑαυτὸ
μου ἂν εἶναι ἀληθινὴ ἱστορία ἢ παραμῦθι. Πάρτε το
ὅπως θέλετε. Ἐγὼ ἔχω λόγους νὰ τὸ θεωρῶ ἱστορίαν.

Ἱστορία καὶ ἱστορία ἀπλὴ καὶ μελαγχολικὴ,
ποῦ ξέρεῖ νὰ ταράξῃ τὰ σωθικά μου καὶ νὰ βουρκώνῃ
μέ δάκρυα τὰ μάτια μου. Ἀνάμνησι, ποῦ ὅσω τὴ
φέρνω στὸ νοῦ μου, παίρνει χρώματα ὀνείρου καὶ
σκιῆς ἀπίθανες...

Γιατὶ λοιπὸν νὰ βάλω ὀνόματα καὶ νὰ πνίξω τὸ
γόνιτρο ποῦ ἔχει τὸ ἀόριστο;...

Σὲ μιὰ γελαστὴ ἀκρογιαλιά, ποῦ ἀγριεύει ξάφνου
ὅταν φυσᾷ ὁ θεότρελλος βορρίας καὶ συνταράζει τὴ
θάλασσα, πέρασα ἓνα ἀξέχαστο καλοκαίρι.

Τὸ ψάρεμμα ποτέ μου δὲν τάγαπησα. Ἐτοχε νὰ
διῶ μιὰ φορὰ νὰ σπαράξῃ ἔξω ἀπὸ τὸ νερὸ, ὀλά-
κερῃ ὥρα, μιὰ παλαμῆδα κ' ἀπὸ τότε δὲ βα-
στῶ νὰ διῶ ψάρι ζωντανὸ ἔξω ἀπὸ τὸ νερὸ· μ' ἐξή-
γησαν πῶς ὅταν εὐγῇ τὸ ψάρι ἀπὸ τὸ στοιχεῖό του
σπαράζει ἀπὸ ἡδονή, μὴ σπαράζει.

Βλέπω συχνά να σπαράζουν ανθρώπινες καρδιές, τόσες φορές σπάραξε κι' η δική μου ή καρδιά· κι' αυτό φθάνει...

Μέν δεν αγάπησα ποτέ μου το ψάρεμμα, τρελάινουμουν για το κουπί και είχα μιὰ βαρκούλα πεταχτή πεταχτή, πού όταν φούσκωνε ο αέρας το φλόκο της, θαρούσες νάβλεπες να γλυστρᾷ επάνω στο νερό, ολοζώντανη, την πιο γλυκειά νησιώτικη μας λεμβωδία.

Ένα πρωί με τὰ χαράματα, ενώ ακόμα τρεμύσωναν στον ουρανό τὰ πιο πεισματάρικα αστέρια, τώθαλλα στὰ πανιά. Φυσούσε δυνατό μελτέμι· ή βαρκούλα, σάν ασπροντυμένη νεράιδα ἔσχιζε τὰ νερά κι' ανοίγουνουν, ανοίγουνουν στο πέλαγο, μεθυσμένος από τόν αέρα, μεθυσμένος από τήν ασπρίλα τών πανιών, μεθυσμένος απ' τήν αντίσταση του διακίου, μεθυσμένος απ' τήν ατέλειωτη ἔκταση που'χα εμπρός μου...

Ή πείνα με θύμιζε πώς πρέπει να γυρίσω... ο ήλιος ήταν άψηλά· πούπετα δέν φαίνονταν στερεά. Όλόγυρά μου ατέλειωτος κύκλος και στη μέση ἐγώ με τή βαρκούλα μου.

Γύρισα λοξά, πήρα δίπλα τόν αέρα και πήγα πολύ ώρα... Ξάφνου βαρειά θαρρείς νυστάλα πλάκωσε τή θάλασσα· ή πρύμη σώπασε το γλυκολάλημά της, τὰ πανιά βάρεσαν, το διακί χαλάρωσε.

Κατάλαβα πώς ἔκαμα άνοησία... τῶριζα στὰ κουπιά. Τραβούσα, τραβούσα χωρίς να ξέρω καλά που πηγαίνω, χωρίς να ξέρω τί θα με βγῇ, χάνοντας λίγο λίγο τή δύναμη μὰ ὅχι και τήν ἐλπίδα...

Τώρα ή δίψα με θέριζε πιότερο απ' τήν πείνα· μ' ἔκαιε ο ήλιος, μ' ἔλουζε ο ἴδρος κ' ή δίψα, ή καταραμένη δίψα φλόγιζε τὰ σωθικά μου...

Σταμάτησα άποσταμένος, δέν βαπτούσα πιά, τὰ χέρια μου ήταν φουσκωμένα απ' το κουπί· ο πόνος, ή κόραση, ή δίψα ἐσκότιζαν το νοῦ μου και θάμπωναν τὰ μάτια μου... Κύτταζα γυροτόγυρά μου κ' είδα, κάμποσο μακριά, πρὸς τὰ εμπρός, ἕνα μεγάλο κατακκόκκινο ὄγκο... Έβαλλα ὅλη μου τή δύναμη, ξεφώνησα: «βοήθεια!» κ' ἔπεσα λυγοθυμισμένος...

Όταν ἦλθα στον ἑαυτό μου, είδα κοντά μου, μέσ' στην βαρκούλα μου, ἕνα παράξενο νέο, με μακριά μαλλιά καλοχτενισμένα, με μακριά γένια περιποιημένα, με μουστάκι ξεσηκομένο. Τὰ μάτια του σάν τήν πίσσα μαύρα και λίγο, μὰ πολύ λίγο αλήθορα, ἔβγαζαν σπίθες· ήταν ὅμως πολύ γλυκό το βλέμμα τους, καθώς κι' ο ἴδιος μῆλη τήν παραξενιά του ήταν άνθρωπος πολύ συμπαθητικός.

Του χρωστούσα τή ζωή· μὰ και χωρίς αυτό θα τόν αγαπούσα. Είχε ἕνα παράξενο γόητρο ἐκείνος ο άνθρωπος, που βοήθηκε ἐκεί, και γώ δέν ξέρω πώς, για να με σώση.., με φαίνονταν σάν κάτι υπερφυσικό.

— Πώς είσαι; με ρώτησε.

— Εὐχαριστῶ· ποιος είσαι; του είπα.

— Εγώ είμαι ο φύλακας του πλωτοῦ φάρου, μ' απάντησε.

Όταν άκουσε τή φωνή μου, πήδηξε στην ὀλοστρογγυλή του τή βάρκα και ἦλθε να με βοηθήση· τώρα ἔδωσε τίς δυὸ βάρκες, πήρε στὰ χέρια τὰ κουπιά και ἦλθαμε στον πλωτό φάρο· με βοήθησε νάνέβω και στο κατάστρωμα μ' ἔφερε να φάγω και να πιῶ.

Όταν συνέφερα ὅλος διόλου, με προσκάλεσε στο δωμάτιό του...

Είχα μωρισθῇ μυστήριο, ή γλώσσά του, οί ιδέες του, οί τρόποι του κι' αὐτός ο τόνος τῆς φωνῆς του, φνέρωναν ἄνθρωπο του καλοῦ κόσμου· ή φυσιογνωμία του ἔλεγε πώς εἶναι ἄνθρωπος καλοζωισμένος, που δέχτηκε τήν παρακατιανή ἐκείνη θέση με ευχαρίστηση... ἄλλα σάν είδα το δωμάτιό του ἐκείνο, θαμπώθηκα. Σωστό σπουδαστήριο, με ἀληθινή φιλοκαλία στολισμένο· βιβλία πολλά σε διάφορες γλώσσες, ἕνα γραφείο, πολλά πολλά τετράδια μουσικῆς και σε μιὰ κόγχη ἕνα ἀναλόγιο δίπλα σένα βιολί.

Κατάλαβε τήν άπορία μου και με τήν ἔλυσε.

Ήταν ἐκεῖ φύλακας του πλωτοῦ φάρου, από δώ κ' ἔζη χρόνια. Ἐξη χρόνια δέν βγῆκε από τόν φάρο του, από το ἐρημητήριο του, ὅπως ο ἴδιος τῶλεγε· ἔρχονταν από καιρό σε καιρό οί υπάλληλοι τῆς ὑπηρεσίας, τόν ἔφεραν τίς παραγγελίες που ἔδιδε, ἄλλαζαν λίγα λόγια ἐπηρεσιακά και τίποτα παραπάνου. Ήμουν ο πρώτος ἄνθρωπος που είδε το σπουδαστήριό του. Ή διότι με ἔσωσε, ή διότι με ἐσυμπάθησε κ' ἐκείνος, ὅπως τόν συμπάθησα κ' ἐγώ, ή διότι ὕστερα από ἔξη χρόνια σιωπῆς αἰσθάνονταν τήν ανάγκη να ὁμιλήση, φέρτηκε μ' ἐμένα σάν να είμασταν παλιοί φίλοι.

Και με διηγῆθηκε ὅλη του τήν ἱστορία, που μοιάζει παραμῦθι, γιατί πάντα οί πολύ απλές ἀλήθειες φαίνονται ἀπίθανες.

Ήταν γραμματικός στους φάρους, ὅλοι τόν αγαπούσαν, απ' τόν πιο μικρό ὡς τόν πιο μεγάλο και δέν θάρρουνε να γίνη τμηματάρχης. Είχε και το δικό του και ζούσε ευχαριστημένος με τή μοναδική του μανία τόν ἀκράτητό του ἔρωτα για τή μουσική.

Έμαθε, παιδί ακόμα, βιολί και παλληκάρι ἦτο καλὸς τεχνίτης. Παντοῦ ἠθελαν να τόν ἀκούσουν, ο καλλίτερος κόσμος του άνοιγε τήν πόρτα του. Οί καλλίτεροι πιανίσται το θωρούσαν τιμή τους να τόν συνοδεύουν. Εὐεργετική συναυλία χωρίς αὐτόν δέν δύνουνταν.

Ναί, χωρίς αὐτόν συναυλία δέν γίνονταν, μὰ δέ γίνονταν και χωρίς μιάν ἄλλη ψυχή. Μιὰ νέα,

ἄγγελος στήν ὠμορφιά—μέ λίγο λεπτά χεῖλια—καί πρώτη τεχνίτρα στό πιάνο. Ἦταν καίτι κομμάτι, πού μόνε αὐτή μπορούσε νά τόν συνοδεύη, καί μόνε μ' αὐτή τολμοῦσε νά βγῇ στόν κόσμο μέ τὸ Moto perpetuo τοῦ Παγκανίνη.

Ὅλος ὁ κόσμος τοὺς εὑρίσκει ταιριαγμένους· γιὰ νά παίξουν στόν κόσμο μελετοῦσαν ἰδιαίτερα μαζή. Ἐκείνη ἂν καί τὸν ἐθαύμαζε γιὰ τὴν τέχνη του, τὸν ἔκαμνε πού καί πού κι' ἀπὸ μιὰ παρατήρηση· ἐκεῖνος ξετρελλαμένος μέ τὸ πνευμὰ της, μέ τὴν ὠμορφιά της, μέ τὴν τέχνη της, τὴν ἄκουε... καί τὴν ἀγαποῦσε θεότρελλα καί βιάζονταν νά διορισθῇ τμηματάρχης γιὰ νά τὴν γυρέψῃ ἀπὸ τοὺς γονεῖς της. Ἐκείνη τὸ ἤξευρε καί δὲν ἐκρυβε τὴ χυρὰ της, γιὰτι κι' αὐτὴ τὸν ἀγαποῦσε, τὸν τεχνίτη τοῦ βιολιού...

Ἦταν πρόσκαλεσμένοι σ' ἓνα ἀτμόπλοιο, ὁ πλοίαρχος, ἓνας μελομανὴς, ἔδιδε συμπόσιο καί συναυλία. Ἦλθαν οἱ δύο τους νωρίτερα διότι ἐκείνη πολὺ ἤθελε νά διῇ πῶς γίνεται τὸ ἡλεκτρικὸ φῶς. Ἀφοῦ τοὺς ἐξήγησαν πολλὰ πράγματα, ἐκίνησαν τὴν μηχανή. Ἐκείνη ξαφνίστηκε καί θάπεφε ἀνάμεσα σέ δύο τροχοὺς, ἂν ἐκεῖνος δὲν πρόφθινε νά τὴν ἀρπάζῃ μέ τὸ δεξιὸ του τὸ χεῖρι ἀπ' τὴ μέση, καί γιὰ νά στερεωθῇ, ἀπλωσε τὰς χεῖρες γιὰ νά πιεσθῇ ἀπ' ὅπου προσφάσῃ. Ἀρπάζε μιὰ ρόδα τῆς μηχανῆς πού τοῦ ἐσπασε τὰ δύο δάκτυλα. Ἡ συναυλία δὲν ἐγίνε, δὲν παίζεται μέ τρία δάκτυλα τὸ Moto perpetuo τοῦ Παγκανίνη...

Τὴ δευτέρη μέρα οἱ ἐφημερίδες ἔγραψαν γιὰ τὸν ἡρώισμό του χίλιους δύο ἐπαίνους, ἀλλ' αὐτοὶ οἱ ἐπαινοὶ δὲν ἦταν σὰν πάντα μειρασμένοι μ' ἐκείνην... ἐκείνη εἶχε πρόσωπο ἐπεισοδιακό.

Στὸ νοσοκομεῖο ἔκοψαν τὸ μικρὸ του τὸ δάκτυλο, καί τὸ ἄλλο, ἂν καί κατόρθωσαν νά τὸ φέρουν στὸ μέρος του, δὲν θὰ μπορούσε ποτὲ νά παίξῃ τρεῖς...

Τὴν πρώτη μέρα πού βγῆκε ἀπ' τὸ νοσοκομεῖο ἴσια στὸ σπίτι της τράβηξε.

Τὸν ὑποδέχτηκε μ' ἓνα πράξινο χαμόγελο, τὸν ἐπέπληξε γιὰ τὴν ἀπροσεξία του καί τοῦ ἐσύστησε ἓνα παλιγκάρι, πού εἶχε διῇ ἄλλοτε κάμποσες φορὲς, γιὰ ἀραβωνιαστικό της.

«Ξερεῖ βιολί; τὴν ρώτησε»

— Μπορεῖ νά μάθῃ, τοῦ εἶπε, τὰ δάκτυλά του εἶναι σωστά...»

Μέ τὰ μέσα πού εἶχε κατόρθωσε νά γίνῃ φύλακας τοῦ πλωτοῦ φάρου· ἂν ἦταν θρησκὸς ἴσως θὰ γίνονταν καλόγερος. Ὅταν τὸν γνωρίσα ἦταν πολὺ εὐχαριστημένος. «Μόνον, μ' ἔλεγε δυσκολεύτηκε πολὺ ὅσο νά μάθω τρία πράγματα· τώρα καί τὰ τρία τὰ κατόρθωσα· νά μὴ ἀνακατόνισμα ὅταν κουνιέται ὁ φάρος στήν τρικυμία, νά παίζω τέλεια τὸ Moto

perpetuo κρατῶντας τὸ βιολί μέ τὸ δεξιὸ τὸ χεῖρι καί νά μὴ θυμῶμαι πῶς βρέθηκε μιὰ πού ἀγαποῦσε τὸν τεχνίτη καί περιφρονοῦσε τὸν ἄνθρωπο...»

ΑΜΟΥΡΓΙΑΝΟΣ

ΗΘΟΓΡΑΦΙΕΣ

ΜΙΑ ΓΕΝΝΑ

Εἶνε νύχτα, μεσάνυχτα κι' ὁ καιρὸς χειμωνιάτικος.

Πέρα στοὺς μύλους, στήν ἄκρη τῆ χαμηλῆ τοῦ ψηλοῦ βουνοῦ, στήν καλύβη τοῦ μυλωνᾶ Θωμᾶ ἀκούεται μέ τὸ φύτημα τοῦ ἁγέρα καί στήν ἐρημιὰ τῆς νύχτας ἓνα βογγητὸ ὅμοιο μέ ψυχρομάχημα.

Ἡ μικρὴ καί ὀλομόναχη καλύβη εἶνε ὀλόφωτη. Οἱ ἄνθρωποι πού εἶνε μέσα πηγαινῶν κι' ἐρχονται σκυθρωποὶ σὰν φαντάσματα, κι' ὕστερα κἀθόνται ὀλόγυρα μέ σταυρωμένα χεῖρα, καί σιωπηλοὶ, ἐμπρὸς ἀπὸ τὸ ξύλινο κρεβάτι τῆς κυρᾶς τοῦ σπιτιοῦ, τῆς γυναικὸς τοῦ μυλωνᾶ πού εἶνε ἐτοιμόγεννη καί φωνάζει ἀπὸ τοὺς πόνους καί τὸ βάσανο σὰν μωρὸ παιδί.

Ὁ Θωμᾶς μυλωνᾶς κἀθεταί μέ χτυποκάρδο σέ μιὰ γωνιά τοῦ σπιτιοῦ, μακριὰ ἀπὸ τὴ γυναικὰ του, γιὰτι δὲν ἔχει καρδιά νά τὴ βλέπῃ νά πονῇ τόσο. Τὸ σπίτι εἶνε ὅλο ἀνάστατο ἀπὸ τὲς φωνὲς καί κλάψες τῆς γυναικὸς, πού μένει ἀνάίσθητη ἐκεῖ στὸ ξύλινο καί πολύπονο κρεβάτι της χωρὶς καμμιὰ βοήθεια.

Τὸ παιδί τοῦ μύλου στοὺς πόνους τῆς κυρᾶς του εἶχε τρέξῃ νά φέρῃ τὴ γριὰ μάμητα τοῦ χωριοῦ, πού κἀθόνταν στήν ἄκρη τοῦ ποταμοῦ μονάχη, ὀλομόναχη.

Οἱ φωνὲς καί τὸ βογγητὸ ἀκούονταν ἀκόμα καί ἡ ἐτοιμόγεννη δὲν εἶταν καλὰ· τυραγνιόταν ἡ δύστυχη χωρὶς καμμιὰ ἐλπίδα. Οἱ γυναῖκες τῆς γειτονίας τὴν πηρέστεκαν μέ τὸ στόμα κλειστὸ καί μέ καρδιά φοβισμένη. Ὅλοι ἤλπιζαν στόν ἐρχομὸ τῆς μάμης. Ὅσο τόσο τὸ παιδί τοῦ μύλου εἶχε φθάσῃ στὸ ἐρημικὸ σπίτι τῆς γριᾶς μάμης καί μέ βία τῆς χτυποῦσε τὴ ραγισμένη θύρα.

— Ποιὸς εἶνε, πού χτυπᾷ τέτοια ὦρα! ἀκούστηκε νά λέγῃ ἀδύνατη καί γεροντικὴ φωνή.

— Καλὴ μάμνα, κατέβη γρήγορα γιὰτι ἡ γυναικὰ τοῦ μυλωνᾶ μας, εἶνε βαρὺ ἀπὸ γέννα ἡ κακμοῖρη.

— Ἡ πολὺπαθη! δὲν μπορῶ παιδί μου, ἡ ἀρρώστεια δὲν μ' ἀφίνει νά σηκωθῶ.

— Γιὰ τὸ Θεὸ κάμε ὅτι μπορεῖς, γιὰτι ἄδικα πεθαίνει ἡ δύστυχη γυναικὰ.

— Εἶνε ἀδύνατο, ἄς τὴ βοηθήσῃ ὁ Θεὸς καί ἡ τύχη της.

Τὸ παιδί τοῦ μύλου ἀκόμη ἔλπιζε κι' ἐπερίμενε.